

CALAMITEIT

Op weg naar Eindhoven dacht ik 's morgens nog: "Leuke afspraken vandaag!". Mijn eerste kopje thee was nog warm toen het bericht kwam dat er iets heel ernstigs was gebeurd op De Woenselse Poort. De herinnering aan eerdere calamiteiten maakt me direct rustig en onrustig tegelijk.

Daar aangekomen wordt snel duidelijk dat er twee doden waren gevallen. De politie is druk in de weer en de eerste zorg is de opvang van de cliënten op de afdeling. De eerste emoties zoeken een uitweg. Ook die van mij. Twee mensen dood door een vuurwapen! Een zelfdoding is erg. Een tweede zelfdoding nog erger. Het vuurwapen overtreft deze ellende. Hoe gaan we dat uitleggen?

Het valt op dat de aanwezige mensen de rol pakken die hen past. Over de toedracht zijn nog meer vragen dan antwoorden. We spreken een crisisoverleg af en bereiden ons voor op wat er op ons af gaat komen. De agenda wordt schoongeveegd en we proberen in overleg met Politie, Justitie en het Openbaar Ministerie een en ander in goede banen te leiden. Communicatie is daarbij een sleutelwoord. Wie kunnen en moeten wat wanneer gaan vertellen?

In de loop van de dag komen we diverse malen bij elkaar. Ik probeer me regelmatig ook even alleen te concentreren op waar ik aan moet denken en wie ik zeker niet moet vergeten. De formulering van het persbericht vraagt extra aandacht. Datgene wat we intern vertellen moet hetzelfde zijn als wat we extern gaan verkondigen. De boodschap gaat uit. Even later staat een klein legertje pers bij de ingang. We worden bestookt met vragen. De afdeling communicatie doet haar werk voortreffelijk. Datzelfde geldt voor de leiding en andere betrokken medewerkers van De Woenselse Poort. Ze doen wat ze kunnen en moeten doen. Marie-Louise en ik hebben geen spijt van hun recente benoemingen. Integendeel!

Vrijdagmiddag sluit de politie haar onderzoek af. Er is gelukkig geen derde in het spel. De zoektocht naar de herkomst van het wapen gaat wel verder. We besluiten tot een onafhankelijk onderzoek en om maandag alle medewerkers van De Woenselse Poort bij elkaar roepen om toelichting en de gelegenheid tot vragen te geven. Zoveel mogelijk openheid en transparantie is noodzakelijk.

Ondertussen hebben de media al veel aandacht voor het incident. De meeste doen dat zorgvuldig, maar anderen hebben geen behoefte aan nuance. Ze grijpen deze gelegenheid gretig aan om deze kapstok maar goed vol te hangen met smeuiige verhalen en bijzondere getuigenissen. Sommige uitspraken zijn ronduit kwetsend en volstrekt onterecht. We kiezen er bewust voor dat nu niet direct allemaal te weerspreken. Dat roept alleen maar nieuwe vragen op. Met de uitkomst van het onafhankelijk onderzoek in de hand hebben we veel meer recht van spreken. Lastig is het wel!

De tijd voor een weerwoord komt er zeker. Dan zullen we ook vertellen dat De Woenselse Poort helemaal geen gewone tbs-kliniek is. De Woenselse Poort is een Forensische Psychiatrische Kliniek en onderdeel van het psychiatrisch ziekenhuis GGzE. Daarvoor gelden andere wetten en regels dan in een klassieke tbs-kliniek gelden. Zo zijn er de controlemogelijkheden veel minder en het beveiligingsniveau is dus ook lager.

Op maandagmiddag zit het sociocentrum hartstikke vol met medewerkers. We doen ons verhaal en geven antwoord op de vele vragen. Je voelt de grote betrokkenheid en passie voor het werk. Maar ook hoe lastig het is een goed evenwicht te vinden tussen het waarborgen van de veiligheid en het creëren van een noodzakelijk behandelklimaat. Dat gebeurt hier dus nu al bijna 100 jaar. Het sterkt me in de overtuiging dat hoe pijnlijk ook deze calamiteit is, het ons niet moet ontmoedigen.

Trots op deze club mensen gaan Marie-Louise en ik aansluitend op weg naar het team van De Ponder. De emotie van de mensen die het allemaal van dichtbij meegemaakt hebben ontroert opnieuw. We verlaten het gebouw van de Omslag en bedenken dat die naam nu ook weer niet toevallig is.

Joep Verbugt

